Пысăк йышпа, хавас кăмăлпа

"Раҫҫей йĕлтĕр йĕрĕ – 2015"

Вырсарни кун Муркашри йĕлтĕр йĕрĕ ҫинче халăх питĕ йышлă пулчĕ, иртнĕ ҫулхисенчен икĕ хут та ытларах пулĕ: ватти-вĕтти те чылайччĕ, ҫемьесемпе тухнисем те нумайăнччĕ.

"Раҫҫей йĕлтĕр йĕрĕ – 2015" массăллă стартсем чăнах та массăллă иртнине палăртса, пухăннисене спорт уявĕпе саламласа район администрацийĕн пуҫлăхĕ Р. Тимофеев пирĕн районта пурăнакансем спортăн ытти тĕсĕсене килĕштернине те асăнчĕ. Спортра туслă пулма вара районта майсем те сахал мар, ăмăртăвĕсем те тăтăшах иртеҫҫĕ. Йĕлтĕр йĕрĕсем вара февраль – март уйăхĕсенче пушă выртмĕҫ.

Депутатсен райончи Пухăвĕ сулсерен ҫак массăллă стартсенче ятарлă кубок ҫирĕплетет. Пуху председателĕ, район пуҫлăхĕ И. Николаев кăҫалхи кубока йышлăн хутшăннăшăн парассине пĕлтерчĕ.

Сочире пĕлтĕр иртнĕ хĕллехи Олимп вăййисене асра тытса февралĕн 7-мĕшĕнче ҫĕршывĕпех Хĕллехи спорт тĕсĕсен кунне паллă тума йышăннă. Кăҫалтан пуҫласа ҫак кун Раҫҫейре пурăнакансемшĕн, Муркашсемшĕн те, кĕтнĕ кунсенчен пĕри пулса тăрассине шанса каларĕ Раҫҫей Пенси фончĕн Чăваш Енри управлени пуҫлăхĕ Р. Кондратьева.

Старта малтан чи пĕчĕккисем – ача садне ҫӳрекен шăпăрлансем тухрĕҫ, 500 метр тăршшĕ дистанцие вĕсене биатлон енĕпе Раҫҫейĕн пĕрлештернĕ командинчи Павел Охотников спортсмен, пирĕн ентеш, ертсе кайрĕ, ашшĕ-амăшĕсем вара хавхалантарсах пычĕҫ. Чи кĕҫĕн хутшăнакан – Муркашри "Путене" ача садне ҫӳрекен Таня Васильева – 4 ҫулта кăна пулин те, йĕлтĕрпе ярăнма килĕшнине пĕлтерчĕ.

Ачасем питĕ хавасланчĕҫ, вĕсене асăнмалăх парнесем парса та савăнтарчĕҫ.

Тĕрлĕ шайри ертӳҫĕсен старчĕ те питĕ йышлă иртрĕ: район администрацийĕн пуҫлăхĕпе тата район пуҫлăхĕпе пĕрлех старта ял тăрăхĕсен администрацийĕсен ертӳсисем те, райадминистрацин пай пуҫлăхĕсем те, тĕрлĕ предприятипе учрежденисен, организацисен ертӳсисем, ҫумĕсем тухрĕҫ. "Йĕлтĕрпе ярăнни хамăрăн сывлăхшăн лайăх кăна, ярăнмалла. Кунта ав йĕлтĕр йĕрĕ те лайăх", – пĕлтерчĕҫ Р. Тимофеевпа И. Николаев финиш хыҫҫăн.

Ăмăртусем ытла чылая тăсăлмарĕҫ, судьясем пĕр вăхăтрах стартсемпе финишсене ăста йĕркелесе пычĕҫ. Мала тухнисене те ҫав вăхăтрах чысласа пычĕҫ. Ҫапла вара йĕлтĕрҫĕсем, ҫулĕсене кура, пĕрпĕрин хыҫҫăн "старт хулине" пырса тăчĕҫ, финиша килнисем вĕри чей ĕҫме васкарĕҫ (ăна тӳлевсĕрех ĕҫтерчĕҫ).

Муркаш шкулĕнчи 7 "а" класра вĕренекенсем кунта класĕпех тухнă. Физкультура учителĕ З. Углева вĕсене питĕ активлă класс пулнине палăртса каларĕ, хăй вĕрентекен ытти классем те йĕлтĕр ҫине тăнине пĕлтерчĕ. "Эпир хăнăхтармасан тата кам хăнăхтарĕ ачасене?" – терĕ вăл ыйтуллăн.

Чăнах та, спорта юратасси ачаранах пуҫланать. Акă Ивановсен ҫемйи (Муркашра пурăнаҫҫĕ) пĕрремĕш ҫул мар ĕнтĕ ҫак ăмăртусене хутшăнать. Малтанхи ҫулсенче Милена хĕрĕ медальсене тивĕҫнĕ пулсан, хальхинче унăн шăллĕ маттуртарах пулчĕ. Ку вара ҫемьешĕн пысăк савăнăҫ пулнине палăртаҫҫĕ вĕсем.

Спорт уявне ветерансем хутшăнни питĕ паха: 40-рен иртнисем те, 55-рен иртнĕ хĕрарăмсемпе 60-тан иртнĕ арҫынсем те старта хавасллă кăмăл-туйăмпа тухни палăрчĕ. Чи аслă ҫулхи хутшăнакан вара 75 ҫулти С. Манеева пулчĕ.

Депутатсен райончи Пухăвĕ ҫирĕплетнĕ кубока Муркаш ял тăрăхне парса чысларĕҫ. Ку ял тăрăхĕнчен хутшăнакансем ыттисенчен нумайрах пулнине палăртрĕҫ.

Кашни стартăн хăйĕн ҫĕнтерӳҫисем пулчĕҫ. Пурте медальпе диплома тивĕҫрĕҫ. Хутшăннă, анчах та малти вырăнсене тухайманнисем валли те йĕркелӳҫĕсем ятарлă сертификатсем хатĕрленĕ. Кунсăр пуҫне ҫак спорт уявĕнче ятарлă значок е ручка илме тивĕҫнисем те йышлăн пулчĕҫ.

Н. НИКОЛАЕВА.

Аслă Ҫĕнтерĕве – 70 ҫул

"Вĕсен умĕпе ахаль иртсе ан кайăр"

Совет Союзĕн Геройĕсене Илья Мешакова тата Алексей Воробьева асăнса Муркашри вăтам шкулта асăну хăмисем уҫрĕҫ.

Муркаш шкулĕ хăйĕн чылай выпускникĕпе тата учителĕпе мухтанма тата мăнаҫланма пултарать:130 ҫул хушшинче кунтан пин-пин ҫамрăк вĕренсе тухнă, шкулта вун-вун учитель вăй хунă. Анчах та шкулта ĕҫленĕ Илья Мешаков тата кунта вĕреннĕ Алексей Воробьев уйрăм чыса тивĕҫ. Ҫакăн пирки сăмах пуҫарчĕ те асăну хăмисем уҫма пухăннисем умĕнче шкул директорĕ Евгений Смирнов.

Чăнах та, ҫак паттăрсен, Совет Союзĕн Геройĕсен, хастарлăхне шкулти кашни ача ăнланма, асра тытма тивĕҫ. Паттăрсен пурнăҫĕ Муркаш шкулĕпе тачă ҫыхăннине шута хурсан – пушшех те.

"Ҫак асăну хăмисем умĕпе нихăҫан та ахаль иртсе ан кайăр: Геройсен паттăрлăхне асра тытăр, вĕсем пек хастар пулма тăрăшăр", – ҫакна палăртса каларĕ Муркаш ял тăрăхĕн пуҫлăхĕ Сергей Ермолаев асăну хăмисем уҫма пухăннă кадетсене, "Родина" ҫарпа патриот клубĕ ҫӳрекенсене тата вĕрентекенсен пĕрлешӳвĕнче тăракан ачасене.

ЧР Шалти ĕҫсен министерстви ҫумĕнчи ветерансен канашне ертсе пыракан Михаил Киселев генерал та ҫак шухăша малалла тăсрĕ. Тăван ҫĕршывăн Аслă вăрҫи вăхăтĕнче ытларах 1920–1924 ҫулсенче ҫуралнисем, вăл вăхăтри ҫамрăксем, ҫапăҫу хирĕсенче кĕрешнине, ҫĕнтерӳ тунине аса илтерчĕ.

Совет Союзĕн Геройне И. Мешакова асăнса асăну хăмине Муркаш ял тăрăхĕн пуҫлăхĕ С. Ермолаев тата М. Мешакова уҫрĕҫ.

Ҫавăнпа та асăну хăмисем уҫнин халĕ пурăнакансемшĕн питĕ пĕлтерĕшлине палăртрĕ – нихăҫан та, нимĕн те манма юрамасть.

Муркаш шкулĕнче вара ку каларăша нихăҫан та асран кăлармаҫҫĕ. Кунта патриот воспитанине парассипе аван ĕҫлеҫҫĕ. Акă кадет класĕ те пур, "Родина" клубĕ та республикипех лайăх пĕлеҫҫĕ. Аппа пулсан Муркаш шкулĕн аталанăвĕ куҫ кĕрет, мĕншĕн тесен историе пĕлекенĕн малашлăх пур. Ҫак сăмахсене аса илчĕ хăйĕн сăмахĕнче шкулти ертсе пыракан канашăн ертӳҫи Александр Куликов.

Асăну хăмисем уҫнин пĕлтерĕшĕ пирки район администрацийĕн ятарлă пайĕн пуҫлăхĕ Г. Любимов, ЧР Ҫар комиссариачĕн Муркаш тата Элĕк районĕсен пайĕн пуҫлăхĕ А. Кочуров, районти социаллă хӳтлĕх пайĕн ертӳҫи В. Аникина та сăмах каларĕҫ. Ачасем кашнин сăмахне ăса хывни, хумханни палăрчĕ.

Асăну хăмисене уҫма паттăрсен тăванĕсем те килнĕ. Алексей Воробьевăн хĕрĕ Лина Онькова ашшĕсĕр ачалăхне аса илчĕ, вăл ялане ашшĕ киле таврăнасса кĕтнĕ, шаннă... Наталия мăнукĕ унăн кун-ҫулĕпе, вăрҫăри вăхăчĕпе паллаштарчĕ.

Совет Союзĕн Геройĕ А. Воробьев ячĕпе уҫнă асăну хăми.

Илья Мешаковăн иккĕмĕш сыпăкри тăванĕн мăшăрĕ Маргарита Мешакова вара ҫак асăну хăмисем патне тăванĕсене илсе килсе кăтартма шантарчĕ.

Асăну хăмисем ҫинчи сивĕч куҫсем вара ачасене историе манма памасса, вĕсенче патриот туйăмне аталантарасса шанатпăр.

Н. НИКОЛАЕВА.